

A radiológia szakképzés részletes tematikája

Radiológiai Szakmai Kollégium
2009

radiologia.hu

A radiológia szakképzés részletes tematikája

Radiológiai Szakmai Kollégium

2008

Általános szempontok

I.: Követelmények:

A képzés eredményeként a radiológia szakvizsgát tett orvos a *European Training Charter* követelményeivel összhangban

- alapvető ismeretekkel rendelkezik a betegségek patológiájáról, kórtanáról és klinikumáról
- ismeri a képalkotó eljárások elvét, fizikai alapjait
- átfogó ismeretekkel rendelkezik a képalkotáshoz használt fizikai jelenségek, sugárzások biológiai hatásairól, az ionizáló és más sugárzásokkal kapcsolatos sugárbiológiai, sugárhigiénés tudnivalókról, a dózismérés szabályairól, fogalmairól
- ismeri a képalkotó berendezések működési elvét, fontosabb technikai részleteit
- mélyreható ismeretekkel rendelkezik valamennyi képalkotó modalitás vizsgáló eljárásairól, a vizsgálattechnikáról, a betegek előkészítéséről és utógondozásáról
- elmélyült tudással rendelkezik a vizsgáló eljárások és beavatkozások indikációiról, kontraindikációiról, illetve pontosságáról, érzékenységről és megbízhatóságáról, a kivizsgálási, illetve terápiás algoritmusban elfoglalt helyükről
- ismeri a képalkotó diagnosztika feladatait, lehetőségeit és korlátait a sürgősségi ellátás keretében
- ismeri az invazív diagnosztikai és terápiás intervenciók eljárások technikáját, a beavatkozások kockázatát, szövődményeit, azok elhárítását
- meghatározott területeken képes az önálló képalkotó diagnosztikai és intervenciók terápiás gyakorlati munkavégzésre, a munka megszervezésére és irányítására, az önálló véleményalkotásra és leletírásra
- ismeri a szakma szempontjából szükséges statisztikai, finanszírozási fogalmakat, alapvető egészségügyi közgazdasági, jogi ismeretekkel rendelkezik
- alapvető ismeretekkel rendelkezik az általános számítástechnikai, illetve a digitális radiológiához szükséges speciális számítástechnikai és informatikai területen, különösen a képfeldolgozás, képtárolás, adatrögzítés, és adattovábbítás vonatkozásában
- részletes ismeretekkel rendelkezik a betegségek radiológiai tünettanáról, diagnosztikájáról és differenciáldiagnosztikájáról
- ismeri a radiológiában használt gyógyszerek, kontrasztanyagok farmakológiáját, hatásait, mellékhatásait, szövődményeit, azok elhárítási módját, az újraélesztés elméletét és gyakorlatát
- ismeri a sterilitás, a kórházi és műtői higiénia szabályait
- képes a klinikus partnerekkel megfelelő színvonalú konziliáriusi együttműködésre, önálló véleménynyilvánításra.
- képes a tudását másoknak átadni
- rendelkezik a tudományos kutatáshoz szükséges elemi módszertani ismeretekkel

II. A képzés időtartama

60 hónap, amelybe nem számít bele 1 hónapnál hosszabb tartamú kiesés (táppénz, GYED, stb.), viszont figyelembe veendő 6 hónap szakirányú PhD tevékenység.

III. A képzés struktúrája

a. Törzsképzés 24 hónap

aa. Klinikai év:

belgyógyászat	3 hónap
sebészet	3 hónap
sürgősségi betegellátás	6 hónap
+ a kötelező tanfolyamok	

ab. Radiológiai év:

radiológia	11 hónap (lásd 1. sz. melléklet)
nukleáris medicina	1 hónap

ac. A törzsképzést záró elméleti és gyakorlati vizsga

b. Szakgyakorlati képzés 36 hónap (lásd 2., 3., 4. sz. melléklet)

ba. Általános röntgen- és ultrahang-diagnosztika	- 19 hónap
mellkasi szervek	6 hónap
has/kismedencei szervek	6 hónap
csont-ízület	6 hónap
vascularis ultrahang	1 hónap
bb. Komplex emlődiagnosztika	- 2 hónap
bc. Computer tomographia	- 4 hónap
bd. Mágneses rezonancia képalkotás	- 4 hónap
be. Gyermekradiológia	- 1.5 hónap
bf. Neuroradiológia	- 1.5 hónap
bg. Képalkotó eljárásokkal vezérelt invazív diagnosztika és terápiai intervenció	- 3 hónap
bh. Sugártherápia	- 1 hónap
bi. Szakvizsga előtti záróvizsga („főpróba”)	

Radiológia törzsképzés, 2. év (radiológia - 11 hónap) tematikája:

I. Általános tudnivalók

- Sugárfizika
- Sugárbiológia
- A sugárvédelem alapjai
- Vetületi és metszeti röntgenanatómia
- Képkötő berendezések működésének fizikai és technikai alapjai
- Számítógépes alapismeretek
- Radiológiai (röntgen-, ultrahang-, MR-) kontrasztanyagok – szövődmények, elhárításuk
- Képkötő diagnosztikai eljárások vizsgálati technikája, kivitelezése, illetve kivitelezésének irányítása
- PACS, RIS, HIS, Intranet, Internet, teleradiológia
- Minőségtanúsítás és -irányítás
- Radiológiával kapcsolatos finanszírozási, adminisztrációs és menedzsment alapismeretek
- Kutatási alapismeretek (irodalmazás, előadás, közleményszerkesztési alapismeretek, biometria, statisztika stb.)

II. Részletes tudnivalók

Szakterület	Képzettségi szint		
	Önállóan végzi	Felügyelettel végzi	Elméleti ismeretei vannak
Adminisztráció (2 hét)			
	képarchiválás		
	PACS kezelés		
	RIS/HIS kezelés		
		betegfelvétel ellenőrzése	
			finanszírozás
Konvencionális röntgen (15 hét)			
	Sötétkamrai műveletek, illetve digitális képelőállítás irányítása, ellenőrzése		

A radiológia szakképzés részletes tematikája

Radiológiai Szakmai Kollégium
2009

radiologia.hu

	Röntgen felvételi és átvilágító berendezés működtetése		
	Mellkas, natív has és szokványos csontfelvételek készítésének irányítása, ellenőrzése		
	Digitális munkaállomás működtetése, kép-proceszálás és posztprocesszing		
		Speciális vizsgálatok (IVU, eneterographia, stb.) irányítása, ellenőrzése	
		Mammographiás felvételek készítésének irányítása, ellenőrzése	
			Röntgenvizsgálatok leletezése
Ultrahang 15 hét			
	Ultrahangkészülék működtetése		
		UH-vezérelt intervenciók előkészítésének irányítása, ellenőrzése	
			UH-vizsgálatok leletezése
Computer tomographia 6 hét			
		CT-készülék működtetésének irányítása, ellenőrzése	
		CT-vezérelt intervenciók előkészítésének irányítása,	

A radiológia szakképzés részletes tematikája

Radiológiai Szakmai Kollégium
2009

radiologia.hu

		ellenőrzése	
			CT-vizsgálatok leletezése
Mágneses rezonancia képképzés 6 hét			
		MR-készülék működtetésének irányítása, ellenőrzése	
			MR-vizsgálatok leletezése
Intervenció 4 hét			
		DSA-készülék működtetésének irányítása, ellenőrzése	
			DSA leletezése
Nukleáris medicina 4 hét			

Radiológia gyakorlati képzés (3-5. év) tematikája:

I. Általános tudnivalók

A képzés lehetőleg a konvencionális radiológiával és az ultrahang-diagnosztikával kezdődjön. Javasolt, hogy a szakgyakorlat 3 éve alatt a szakorvosjelöltek 1-2 előadást tartsanak és minimum 1 dolgozatot írjanak.

1. Képképző módszerek

- A képképzés elve
- Digitális képfeldolgozás
- A röntgenológiai képképzés
- Számítógépes rétegvizsgálat
- Ultrahang-képképzés
- Mágneses rezonanciás képképzés
- A képképző eljárások kockázata
- Kontrasztanyagok
- Invazív diagnosztika
- Molekuláris diagnosztika
- Vizsgálati taktika

2. Radiológiai diagnosztika

- Központi idegrendszer (koponya, gerinc)
- Fej-nyak tájék
- Mellkas
  - Tüdő, pleura
  - Mediastinum
  - Rekesz
  - Szív, szívburok
- Érrendszer
  - Nagyerek
  - Perifériás erek
  - Nyirokrendszer
- Emlő
- Hasi szervek
  - Nyelőcső-gyomor-bélhuzam
  - Máj
  - Eperendszer
  - Hasnyálmirigy
  - Lép
  - Vese, húgyutak
  - Mellékvese
- Női kismedence
- Férfi kismedence (here)

A radiológia szakképzés részletes tematikája

Radiológiai Szakmai Kollégium
2009

radiologia.hu

Csontrendszer
Ízületek
Vázizomzat
Sürgősségi állapotok

3. Radiológiai invazív diagnosztika és terápiás intervenciók

Intravasculáris intervenciók
Extravasculáris intervenciók
Radiológiai intervenciók az onkoterápiában

II. Részletes tudnivalók

Tevékenységszint (időtartam)	Megkívánt tudás szintje		
	Önállóan végzi/leletezi	Felügyelettel végzi/leletezi	Elméleti ismeretekkel rendelkezik
Röntgendiagnosztika (11 hónap)			
Mellkas			
	Mellkas átvilágítás		
	Mellkas felvétel		
			Bronchographia
GI tractus			
	Natív has felvétel		
	Nyelőcső kontrasztanyag vizsgálat		
	Gyomor kontrasztanyag vizsgálat		
	Gyomor kettős kontrasztos vizsgálat		
	Duodenum kontrasztanyag vizsgálat		
	Gyomor-bél passage		
	Vékonybél kontrasztanyag vizsgálat		
	Vastagbél kontrasztanyag vizsgálat		
	Vastagbél kettős		

A radiológia szakképzés részletes tematikája

Radiológiai Szakmai Kollégium
2009

radiologia.hu

	kontrasztos vizsgálat		
		Szelektív enterográfia	
			Wangensteen-Rice felvétel
			Duodenum hypotoniás vizsgálat
			Defekográfia
			Desinvaginatio
Uropoeticus apparátus			
	Natív vese-ureter-hólyagtáji felvétel		
	I. v. urographia		
		Mictiós cystourethrographia	
			Retrográd pyelographia
			Anterograd pyelographia
Férfi és női genitális rendszer			
		Hystero-salpingographia	
			Pelveometria
			Vesiculographia
			Deferentographia
Máj-epe-pancreas			
		ERCP	
			p. os cholecystographia
			i.v. cholangio-cholecystographia
			Kehr-csőves cholangiographia
			PTC
Musculoskeletalis rendszer			
	Csontfelvételek		
	Tartott felvételek		
	Terheléses felvételek		
		Functionalis felvételek	
		Arthrographia	
		Fistulographia	
Ultrahang-diagnosztika			

A radiológia szakképzés részletes tematikája

Radiológiai Szakmai Kollégium
2009

radiologia.hu

(11 hónap)			
Hasi-kismencedei			
	Transabdominalis		
			Terhességi
			Transvaginalis
			Transrectalis
Mellkasi			
			Echocardiographia
Musculoskeletalis			
		Felületes lágyrészek	
		Térdízület	
		Vállízület	
		Csípő-szűrés	
			Egyéb ízületek
Vascularis			
	A. carotis		
	Végtag arteriák és venák		
	A. és v. iliaca externa és communis		
	Hasi aortaés ágai		
	V. cava inferior		
	V. portae		
		A. renalis	
			Transplantált
Emlődiagnosztika (2 hónap)			
		Mammographiás szűrés	
		Klinikai mammographia	
		Emlő UH	
			Rtg.-UH vezérelt aspiráció, biopszia
			VCB (mammothom)
Computer tomographia (4 hónap)			
	Koponya		
	Gerinc		
	Mellkas		
	Has		
	Kismencede		
		Agyi CTA	
		Nyaki CTA	
		Mellkas CTA	
		Has-kismencede	

A radiológia szakképzés részletes tematikája

Radiológiai Szakmai Kollégium
2009

radiologia.hu

		CTA	
		Végtagi CTA	
		CT-enterographia	
		Virtualis colonscopia	
			Agyi perfúziós CT
			Cardio-CT
			Virtualis bronchosopia
			Virtualis angioscopia
Mágneses rezonancia képalkotás (4 hónap)			
	Koponya		
	Gerinc		
	Nyaki lágyrész		
	Has		
	Kismedence		
	Csont-ízület		
	Lágyrész		
	MRA		
	Mellkas		
			MR-mammogr
			MR-colonosopia
			MR-enterographia
			Cardio-MR
			Perfúziós MR
			MR-spectroscopia
			Endocavitalis MR
			Functionalis MR
			MR-lymphographia
			Szövetspec. k-anyag
Intervenció invazív diagnosztika (3 hónap)			
Vascularis			
	Hasi aortographia		
	Has-kismedence-alsó végtagi arteriographia		
	Alsó végtag phlebographia		
	VCI cavographia		
		Szelektív arteriographia	
		Felső végtag phlebographia	

A radiológia szakképzés részletes tematikája

Radiológiai Szakmai Kollégium
2009

radiologia.hu

		VCS cavographia	
			Lymphographia
			PTA
			Stent-beültetés
			Thrombolysis
			Embolisatio
			TIPS
			TACE
			Cava-filter
Extravascularis			
	UH vezérelt folyadék-aspiratio (felületes)		
	UH-vezérelt aspiratiós mintavétel (felületes)		
		UH-vezérelt testüregi aspiratio (folyadék és mintavétel)	
		UH-vezérelt core-biopsia	
		CT-vezérelt aspiratio és core-biopsia	
			CT/UH-vezérelt tumor-ablatio
			CT/UH-vezérelt drainage
			PTD
Sugárterápia (1 hónap)			

3. sz. melléklet

A szakgyakorlati időszak alatt szakorvos felügyelete mellett önállóan vagy felügyelet mellett önállóan végzendő vizsgálatok, beavatkozások száma

Általános radiológia

(ebből legalább 10 % gyermekradiológia!)

Mellkas vizsgálat	600
Natív hasi vizsgálat	50
A nyelőcső-gyomor-bélhuzam kontrasztanyag vizsgálata	100
A csont-ízületi rendszer vizsgálata	600

Ultrahang

(ebből legalább 10 % gyermekradiológia!)

Általános (hasi, kismedencei, egyéb lágyrész) UH	600
Speciális (cardiológiai, szülészeti/nőgyógyászati, ízületi) UH	50
Vascularis UH	150

Computer tomographia

(ebből legalább 50 % neuroradiológia, 10 % gyermekradiológia!)

400

Mágneses rezonancia képalkotás

(ebből legalább 50 % neuroradiológia, 5 % gyermekradiológia!)

300

Komplex emlődiagnosztika (mammographia, UH, invazív diagnosztika) 300

Vascularis invazív diagnosztika és terápiás intervenció 100

Extravascularis invazív diagnosztika és terápiás intervenció 50

A radiológia szakképzés részletes tematikája

Radiológiai Szakmai Kollégium
2009

radiologia.hu

---

4. sz. melléklet

Szakvizsga előtti 40 órás ajánlott tanfolyamok (3.-tól 5. év alatt)

- **Alaptanfolyam**
- **Has-kismedence**
- **Mellkasi szervek**
- **Neuroradiológia (+fej-nyak)**
- **Csont-ízülettan**

„Ajánlott” olvasmányok

- Fráter, Palkó, Makó, Kollár, Battyáni: Radiológia (2. kiad.), Medicina, Budapest, 2008.
- Adam, Dixon: Grainger and Ellison's diagnostic radiology (5th ed.), Elsevier - Churchill Livingstone, 2007
- Barkovich A.J.: Pediatric Neuroimaging, Third Edition, Lippincott Williams & Wilkins Company, Philadelphia, 2000
- Berényi E, Bogner P, Horváth Gy, Repa I: Radiológia. Springer, Budapest, 1997.
- Carty H. (editor): Emergency pediatric radiology. Springer, Berlin 2002.
- Grossman C.B.: Magnetic resonance imaging of head and spine 3rd edition. Lippincott Williams & Wilkins Philadelphia 2001.
- Haaga: CT and MR imaging of the whole body, Mosby, New York, 2006.
- Harkányi, Morvai: Ultraszonográfia (2. kiad.), Minerva, Budapest, 2007.
- Higgins, Roos: MRI and CT of the heart, Lippincott, Williams and Wilkins, Philadelphia, 2006
- Kopans: Breast Imaging Lippincott Williams & Wilkins, 2006
- Lombay B., Szabó L., Csízy I.: Képképző eljárások a gyermekkori húgyúti betegségek diagnosztikájában. Springer, Budapest 1999.
- Marincek, Dondelinger: Emergency radiology, Springer, Berlin, 2007.
- Palkó, Szarvas: Klinikum-orientált radiológia, Medicina, Budapest, 2009.
- Prokop, Galanski: Computed tomography of the body, Thieme, Stuttgart, 2003
- Reimer, P., Parizel, P.M, Stichnoth, F.A. (Editors) Clinical MR Imaging, Springer. Berlin, 2006
- Semelka: Abdominal-pelvic MRI, Wiley-Liss, New York, 2002.
- Scott W.: Atlas of Magnetic resonance imaging of brain and spine. 3rd edition Lippincott Williams and Wilkins Philadelphia 2002.

A radiológia szakképzés részletes tematikája

Radiológiai Szakmai Kollégium
2009

radiologia.hu

-
- Tabar, Dean: Teaching Atlas of Mammography
Thieme, 2001
  - Taylor, Resnick: Skeletal imaging,
WB Saunders, Philadelphia, 2000
  - Bradley, Merritt, Reeder: Reeder and Felson's Gamuts in Radiology:
Comprehensive Lists of Roentgen Differential Diagnosis
Springer, Berlin, 2003
  - Wolfgang F Dähnert: Radiology Review Manual
Lippincott Williams & Wilkins; (2003)